

آینه‌ی معماری

Graphic History
of
Architecture
(تاریخ معماری)

تألیف :

علی محمدی
مرتضی صدیق
Mansouri

حسین پور حجار، علی / صدیق، مرتضی
آیینہ ی معماری (تاریخ مصور معماری). / تالیف علی حسین پور حجار. مرتضی صدیق. نوید یوسفی
تهران: سروش دانش ۱۳۹۰

۱۱۹ ص. مصور. . (سروش دانش، شماره انتشارات ۷۳۶۲)
۱۰۰۰۰۰ ریال ۱-۵۳-۹۹۷۳-۹۶۴-۹۷۸ ISB

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

۱. معماری - جهان - ۲- تاریخ مصور معماری جهان - علی حسین پور حجار / مرتضی صدیق / نوید یوسفی
۱۳۹۰ ۲ س ۹۲ ب ۸۸۱۴۸۰ ۷۲۰/۹۵۵

کتابخانه ملی ایران ۸۳-۲۸۵۳۵ م

مرکز انتشارات سروش دانش: تهران، میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت
(منیری جاوید) جنب کوچه نوروز، پلاک ۵۱، طبقه دوم
تلفن: ۶۶۴۷۷۵۷۰-۶۶۹۵۳۵۹۸

نام کتاب: آیینہ ی معماری (تاریخ مصور معماری)
تألیف: علی حسین پور حجار / مرتضی صدیق
صفحه آرای: سروش دانش

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ: اشراقی

صحافی: نوری

چاپ اول: بهار ۱۳۹۰

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۱-۵۳-۹۹۷۳-۹۶۴-۹۷۸

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان
و مصنفان و هنرمندان ۱۳۴۸ است.
هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را
بدون اجازه ناشر و مؤلف، نشر یا پخش
یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی
قرار می گیرد.

مرکز پخش: میدان انقلاب، خ منیری جاوید، جنب کوچه توحید، پلاک ۵۰ طبقه اول
۶۶۴۶۶۹۰۰-۶۶۴۷۷۵۷۱

حجم صفحاتی از کتاب های تاریخ معماری که اختصاص به توصیف بنا با ذکر تمام جزئیات دارد، قابل شمارش نیست. شاید در صورت حذف، حجم کتاب به نصف تقلیل می یافت. گرچه توصیف بنا و دیگر آثار هنری امری متداول در میان محققان شمرده می شود اما در سالهای اخیر کتاب های تاریخ هنر با رویکرد جدیدی نگاشته شده اند و به جای توصیف بنا با جزئیات فراوان، تصویرهای سه بعدی، بازسازی بناهای تاریخی با نرم افزارهای تخصصی، پلان و نماهای گوناگون از یک بنا جایگزین شده و حتی در مواردی که اطلاعات زیادی از دوره تاریخی در دست نیست، با تکنیک های ویژه بنا بازسازی می شود. مدافعان توصیف بنا بر این نکته پافشاری می کنند که اهل فن با مطالعه توضیحات، می توانند تصور سه بعدی از بنا را در ذهن بیورانند و در موارد گوناگون یعنی زمانی که امکانات و تجهیزات حال حاضر چون رایانه، دوربین هایی با قابلیت های متعدد در دسترس نبوده، متن های تخصصی و توصیفات ذکر شده در مورد یک بنا اطلاعات ارزنده ای برای محققان فراهم نموده که در بازسازی و مرمت تعدادی قابل توجهی از آثار معماری دوره های مختلف مورد استفاده قرار گرفته است.

به طور قطع، صدق و درستی این ادعا تا ابتدای قرن بیستم مشخص است اما اتفاقات و تحولات شگرف قرن بیستم تفکر جدیدی را در سیستم آموزش و مطالعه به خصوص هنر رواج داده که برگرفته از این گفته ی تأثیرگذار است: دیدن مهم ترین وظیفه ی انسان مدرن است. از این رو آیا توصیف بناهایی که درک آن ها حتی با رؤیت تصویر نیز به سختی امکان پذیر است و می باید آن را از جهت های گوناگون بررسی نمود، سودمند است؟

کتابی که در پیش رو است از نسخه اصلی خود به دلیل ترسیم بناها با دقت و کوشش بسیار با کیفیت تر و مطلوب تر است و البته این امر مرهون تلاش مرتضی صدیقی است.

توجه به نکات زیر در مطالعه این کتاب می تواند منجر به نتیجه ی بهتری شود.

۱- زبان کتاب تصویر و متن تنها در حاشیه است.

۲- کتاب تنها حاوی بناهای شناخته شده تاریخ معماری است. واضح است، بررسی تمامی آثار امکان پذیر نبوده است.

۳- اسامی تعدادی از بناها با آنچه در منابع فارسی چاپ شده، ممکن است متفاوت باشد. نیاز به یک مرکز و یا سازمان علمی که در تدوین و یکسان سازی اسامی غیرفارسی اقدام کند، بیش از گذشته حس می شود.

۴- نه تنها اطلاعات اندک ارایه شده در متن می تواند مفید باشد، بلکه نحوه ی ارایه و ترسیم آثار می تواند از جنبه های گوناگون مورد استفاده علاقه مندان قرار گیرد.

به همین دلیل توصیه می شود؛ در ابتدا به یک اصل مهم وفادار باشید:

«تکرار معجزه می آفریند!»

سعی کنید تا بارها و بارها کتاب را مطالعه کنید و پس از هر بار شروع به ترسیم بناها کنید. پس از هر بار مطالعه و ترسیم، می باید جزئیات بیشتری از بنا را بخاطر سپرده باشید. و در پایان ایده آل ترین حالت زمانی است که می توانید بنا را بگونه ای ترسیم نمایید که با زاویه و پرسپکتیو ارایه شده در کتاب متفاوت باشد.

امید است این مجموعه در رشد و ارتقای آموزشی علاقه مندان معماری مفید واقع شود.

با احترام

علی حسین پور حجار

بهار ۱۳۹۰

پیش‌گفتار

یکی از بهترین راه‌ها برای ارتقاء توانایی طراحی معماری، آشنایی با آثار استادان معماری گذشته است. نه با وصف و متن بلکه با لمس و طرح. لذا مجموعه‌ی اخیر نه تنها قصد دارد تا با شیوه‌ای نوین تاریخ معماری را به تصویر کشد بلکه می‌خواهد تا این امکان را برای دانش‌پژوه معماری فراهم آورد تا قلم به قلم طرح را با وجود خود لمس کند و تناسبات، فضا سازی‌ها و رفتار معماری را بیاموزد و این درس را با زبان امروز به زمانه‌ی خود ارائه دهد. لذا، باید بدانیم که هر سفر خود یک دوره‌ی کامل معماری است و این مجموعه امکان سفر را برای معماران در میان برجسته‌ترین آثار معماری جهان فراهم می‌آورد و زوایایی که حتی شاید با حضور در آن فضاها امکان دست‌یابی به آن دید خاص برای ناظر وجود ندارد را کنکاش می‌کند. در انتها توصیه می‌شود که این مجموعه را نه به خاطر تنها آشنایی با تاریخ معماری بلکه به عنوان منبعی مؤثر در جهت ارتقاء سطح طراحی معماری با اتکاء به علم هزاران ساله‌ی معماری بنگرید و حتی شاید تصویر به تصویر آن را قلم به قلم بکشید تا الگویی کمال یافته از معماری را در ذهن خود تبیین کنید.

مرتضی صدیق
مدرس دانشگاه علم و صنعت ایران

مصر

دوره آرکائیک		پادشاهی کهن				اولین دوره میانی	پادشاهی میانه		دومین دوره پادشاهی میانی
اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم		نهم	دوازدهم	
Dynasty I	II	III	IV	V	VI		IX	XII	
c.3200 B.C.	2980	2789	2680	2565	2420	2258	2134	1991	1786
اتحاد مصر علیا و سفلی		پایتخت: ممفیس					عصر فتودال ها		
پایتخت: هلیوپولیس		عصر اهرام					پایتخت: تبس		حمله هیکسوس ها از آسیا

